Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 656294
Zaaknummer: 812392

Houten, 26 september 2023

gemeente Houten

Onderwerp:
Begroting 2024

Beslispunten:

1. De begroting 2024 vast te stellen en daarmee ook in te stemmen met:
    a. de mutaties in de reserves;
    b. het voteren van kredieten ad € 3.357.446 ten behoeve van vervangingsinvesteringen en de investeringen in het Meerjarenonderhoudsplan;
    c. de output- en outcome-indicatoren per programma.
2. Kennis te nemen van het meerjarenperspectief 2025-2027.

Samenvatting

Met het bijgevoegde raadsvoorstel stelt de raad de begroting 2024 vast, inclusief de vervangingsinvesteringen en de mutaties in de reserves. Ook neemt de raad kennis van het meerjarenperspectief 2025-2027. Op basis van het huidige voorstel van college aan de raad, is sprake van een structureel sluitende begroting voor 2024 en een negatief beeld vanaf 2025. Met de aanpak van het Houtens Gesprek gaan we verder in op de werkwijze om de jaren vanaf 2025 ook sluitend te krijgen. Hierover besluit de raad met een separaat voorstel.

Aanleiding

De Begroting 2024 is het vervolg op de Perspectiefnota 2024 en daarmee de 2e stap in de planning en control cyclus van de gemeente Houten. In de begroting worden de financiële uitgangspunten uit de Perspectiefnota verwerkt en wordt een aantal concrete voorstellen gedaan om te komen tot een structureel sluitende begroting voor begrotingsjaar 2024.

Beoogd effect

De raad in staat te stellen om op hoofdlijnen op maatschappelijke effecten en financiële ontwikkelingen te sturen.

Argumenten per beslispunt

1.1 Met het vaststellen van de begroting wordt aan een wettelijke verplichting voldaan.
De begroting 2024 vormt de basis om voor 2024 rechtmatig uitgaven te doen.

1a. Door met de mutaties in de reserves in te stemmen wordt voldaan aan de verplichting, welke is vastgelegd in onze financiële verordening.

1b. Door de kredieten voor vervangingsinvesteringen en het Meerjarenonderhoudsplan bij de begroting te voteren, behoeven deze in 2024 niet meer separaat aan de raad ter goedkeuring worden voorgelegd.

1c. In een eerder traject is met de raad uitgebreid gesproken over de output- en outcome-indicatoren die de gemeente hanteert om het realiseren van doelstellingen te meten.
Door deze output- en outcome-indicatoren vast te stellen, kunnen deze in de komende jaren in de planning en controlproducten gebruikt gaan worden.

2.1 Het meerjarige structurele saldo voldoet aan de provinciale normen om onder repressief toezicht te blijven vallen.
Provincie Utrecht is de financieel toezichthouder op gemeente Houten. Zij bepaalt onder welke vorm van toezicht gemeente Houten staat. Repressief toezicht is de standaard. Eén van de voorwaarden hiervoor is dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is: de structurele baten dekken ieder jaar de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch.

Van de meerjarenraming moet minimaal óf het eerste jaar (2024) óf het laatste jaar (2027) structureel in evenwicht zijn. De meerjarenbegroting heeft een structureel sluitend saldo voor het jaar 2024 en voldoet hiermee aan de norm voor repressief toezicht.

2.2 De verwachting is dat het meerjarig beeld vanaf 2026 nog gaat wijzigen.
De oorzaak van de niet-sluitende begroting in de jaren 2026-2027 ligt met name in de ontwikkeling van de algemene uitkering. Door de ontwikkeling van de algemene uitkering (zowel het zogenaamde 'ravijnjaar' als de doorwerkende effecten van de herverdeling in eerder jaren), ontstaat een sterk negatief beeld vanaf 2026. Hoewel er op landelijk niveau gesprekken zijn over hoe met name het ravijnjaar opgelost kan worden, is nog veel onduidelijk over het verloop van dit meerjarenperspectief.

Kanttekeningen

2.1 Het structurele saldo is nog niet beoordeeld door de provincie, dus er is nog geen zekerheid over het daadwerkelijk toekennen van repressief toezicht.
Op basis van de interne analyse van incidentele baten en lasten verwachten wij echter dat we voldoen aan de eisen voor een structureel sluitende begroting.

Participatie

Op deze begroting is geen nadere participatie gedaan. Inwoners, instellingen en bedrijven worden in de gelegenheid gesteld om tijdens het rondetafelgesprek (RTG) in te spreken. Participatie voor de begroting 2025 vindt plaats in het kader van het Houtens Gesprek. De aanpak van het Houtens gesprek wordt separaat aan de gemeenteraad voorgelegd.

Financiën en formatie

Op 4 en 6 juli 2023 behandelde de raad de Perspectiefnota 2024-2027 van de gemeente Houten. In deze Perspectiefnota waren alle tot op dat moment bekende ontwikkelingen verwerkt. Daarnaast informeerde het college met de raadsinformatiebrief meicirculaire 2023 gemeentefonds de raad over de effecten van de meicirculaire 2023 en een aantal andere effecten. Op basis van de die momentopname bestond een bezuinigingsopgave van ongeveer € 1.500.000 voor 2024. Daarna informeerde het college de raad door middel van een raadsinformatiebrief over de voorgestelde bezuinigingen. Per saldo resulteert dit in onderstaande ontwikkeling:

De uitkomst van de Meerjarenbegroting 2024-2027 is als volgt: **bedragen x € 1.000**

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Totaal saldo van baten en lasten	-3.977	-3.813	-10.889	-11.427
Mutaties reserves	3.989	-219	-314	43
Geraamd resultaat	**12**	**-4.032**	**-11.203**	**-11.384**

In onderstaande tabel worden de begrotingssaldi na resultaatbestemming voor de begroting 2024 en de ramingen voor de jaren 2025 tot en met 2027 gepresenteerd. De financiële ontwikkelingen na uitwerking voorgestelde begrotingsrichtlijnen 2024 zijn hier op een meer technische wijze weergegeven. In de begroting is in hoofdstuk 1.5.1 een toelichting op het financieel perspectief te lezen en in hoofdstuk 1.5.2 een uitgebreide analyse van de bezuinigingen.

Meerjarenbegroting 2024 - 2027 **bedragen x € 1.000**

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Prognose financieel meerjarenperspectief voor uitwerking begrotingsrichtlijnen 2024	**-5.639**	**-6.290**	**-12.385**	**-15.075**
Financiële ontwikkelingen na uitwerking voorgestelde begrotingsrichtlijnen 2024:				
- Effect meicirculaire 2023	4.439	894	4	2.316
- Huis van Houten	-108	-108	-108	-108
- Wijziging tarief huishoudelijke ondersteuning	-366	-388	-410	-410
- Vrijval stelpost energielasten door nieuwe inkoopprijs	400	400	400	400
- Verminderen legesinkomsten conform perspectiefnota	-200	-200	-200	-200
- Volledige indexatie sociaal team	-328	-328	-328	-328
- Voordeel regiotaxi	100			
- Besluiten raad 26 september	-25	-25	-25	
- Opbouw begroting/ overige(inclusief afrondingen)	56	379	209	389
Uitkomst Financiële ontwikkelingen na uitwerking begrotingsrichtlijnen en ontwikkelingen	**-1.671**	**-5.666**	**-12.843**	**-13.016**
Voorgestelde bezuinigingsmaatregelen	1.683	1.634	1.640	1.632
Begrotingssaldo (gerealiseerd resultaat)	**12**	**-4.032**	**-11.203**	**-11.384**

Hieronder volgt puntsgewijs een opsomming van de belangrijkste effecten die zich na de Perspectiefnota hebben voorgedaan.

Effect meicirculaire 2023
Dit betreft de verwerking van de uitkomsten van de Meicirculaire 2023 Gemeentefonds.

Nr	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
1	Ontwikkeling accres 2023 en verder	1.021	1.000	898	868
2	Financieringssystematiek	0	0	0	1.936
3	Herijking gemeentefonds - actualisatie maatstaven	3.672	0	0	0
4	Aanpassing raming stelpost BTW - compensatiefonds o.b.v. jaarlijks gemiddelde	146	145	148	147
5	Meerkosten loon- en prijsindexatie 2024	-735	-754	-1.048	-1.157
6	Overige ontwikkelingen	287	375	36	543
		4.439	**894**	**4**	**2.316**

Huis van Houten
Het door de raad vastgestelde voorstel over het Huis van Houten is financieel vertaald in deze begroting. Dit levert een structureel effect op van € 108.000 nadelig. Dit effect is conform voorstel verwerkt in de primitieve begroting.

Wijziging tarief huishoudelijke ondersteuning
Het effect van het raadsvoorstel Wijziging Tarief Wmo Huishoudelijke ondersteuning is conform voorstel verwerkt in de primitieve begroting. Dit levert een lastenverhoging op die begint met €366.000 in 2024 en oploopt tot € 410.000.

Vrijval stelpost energielasten door nieuwe inkoopprijs
Er is medio juni een nieuwe prijs voor de inkoop van gas en elektra vastgesteld. Dit effect voor 2024 verwerken we structureel vanaf 2024. We laten hiervoor € 400.000 vrijvallen uit de stelpost energielasten. Dit bedrag hebben we structureel verwerkt in de primitieve begroting.

Verminderen legesinkomsten conform Perspectiefnota
Dit effect is in de Perspectiefnota toegelicht, maar was nog niet vertaald in een aframing van het saldo van de Perspectiefnota. In deze begroting is het verwachte nadeel van € 200.000 structureel meegenomen.

Volledige indexatie sociaal team
De CAO Sociaal Werk is vastgesteld. Dit heeft bij ongewijzigd beleid een aanzienlijk effect op de bijdrage van de gemeente Houten aan het Sociaal Team. Om de huidige dienstverlening van het Sociaal Team op niveau te houden, is structureel een aanvullend bedrag nodig van € 328.000. Een lager bedrag indexeren heeft consequenties voor de bedrijfsvoering van het Sociaal Team en zal leiden tot aangepaste dienstverlening.

Voordeel regiotaxi
Het gebruik van de regiotaxi over 2023 valt lager uit dan verwacht. De verwachting is dat dit effect zich structureel doorzet in 2024, in samenhang met de inzet van de golfkarren en AutoMaatje. Dit heeft een effect van € 100.000 positief voor 2024.

Besluiten raad 26 september
Hoewel er geen sprake is van een majeure ontwikkeling, zijn vooruitlopend op de behandeling in de raad van 26 september de effecten van de voorliggende besluiten meegenomen. Deze zijn apart inzichtelijk gemaakt. Het effect hiervan op de begroting 2024 is beperkt en bedraagt € 25.000.

Opbouw begroting/overige (inclusief afrondingen)
Hier betreft het o.a. budgetaanpassingen, welke ontstaan door actualisatie van de staat van investeringen en toepassing van de met de daaruit voortvloeiende gewijzigde rente- en afschrijvingslasten, actualisatie van de kosten financiering op basis van aangetrokken leningen en gewijzigde rente- en afschrijvingslasten.

Voorgestelde bezuinigingsmaatregelen
De voorgestelde bezuinigingsmaatregelen tellen op tot een bedrag van € 1.683.000 in 2024. In hoofdstuk 1.5.2 is een uitgebreide toelichting te lezen.

Communicatie
Het college geeft een toelichting van in het persgesprek.

Voortgang
Niet van toepassing.

Evaluatie
Niet van toepassing.

Houten, 26 september 2023
Houten,
het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Barink G.P. Isabella

Bijlagen

Begroting 2024 gemeente Houten

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Sander Bos

Gewijzigd Raadsbesluit

Voorstelnummer: 656294

Onderwerp
Begroting 2024

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 26 september 2023 gelezen en besluit:

1.De begroting *gewijzigd* 2024 vast te stellen en daarmee ook in te stemmen met:
   a. de mutaties in de reserves;
   b. het voteren van kredieten ad € 3.357.446 ten behoeve van vervangingsinvesteringen Bedrijfsmiddelen;
   c. de output- en outcome-indicatoren per programma;
   d. het schrappen van maatregel 16: 'Stoppen met vergoeding leges aan organisatoren evenementen' voor 2024 en maatregel 16 opnieuw aan te bieden ter heroverweging in de Ronde van Houten voor 2025 en verder.
2.Kennis te nemen van het meerjarenperspectief 2025-2027

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 9 november 2023.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier,

C.M.S. Visser

de voorzitter,

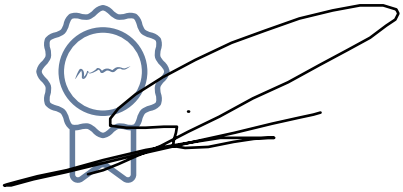

G.P. Isabella